

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת שמות

הגיליון השבועי לכל יהודי 994

כ' בטבת התשס"ו
(20.1.06)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

יום ההילולא

ביום שלישי, כ"ד בטבת, יחול יום ההילולא של רבנו הזקן, בעל התניא ושולחן-ערוך, רבי שניאור-זלמן מלאדי, מייסד חסידות חב"ד. לרגל יום זכאי זה יתקיימו במרכזי חב"ד בארץ התוועדות חסידיות. בהתוועדויות ילמדו המשתתפים מתורתו של בעל ההילולא, ויחזקו את הלבבות ללכת בדרכיו.

כינוס השלוחים

במים שני-דביעי בשבוע הקרוב יהיה אי"ה במלון ניר-עציון שבמורדות הכרמל הכינוס הארצי השנתי של יותר מ-220 שלוחי הרבי, מנהלי בתי-חב"ד ברחבי הארץ, הפועלים במסגרת צעירי-חב"ד. בכינוס יגובשו דרכי הפעולה לשנה הקרובה, מתוך שימת דגש מיוחד על הגעה לקהלים חדשים. כמו-כן יידונו הדרכים להתמודד עם המצוקה הגוברת ולהיענות לפניות מצד משפחות נזקקות.

קמפוס חדש

ביום שלישי, כ"ד בטבת, בשעה 3:30 אחה"צ, תהיה אי"ה בצפת חנוכת הקמפוס החדש של ישיבת צעירי השלוחים. בישיבה זו לומדים ילדי שלוחי הרבי מליובאוויטש ברחבי העולם. אורחי-הכבוד יהיו הרב הראשי הרב שלמה עמאר, ומזכיר הרבי ויו"ר המרכז לענייני חינוך הרב יהודה קרינסקי, לצד רבנים ואישי ציבור נוספים. הקמפוס ייקרא "קמפוס ישראל אר" לייב - כולל חב"ד", ויוקדש לזכרו של אחי הרבי, ר' ישראל אריה לייב, הטמון בצפת.

רישום לרשת

רשת בתי-ספר וגני חב"ד, "אהלי יוסף-יצחק ליובאוויטש", פותחת קו טלפון ארצי לרישום - 1599-500-220. פרטים אפשר למצוא גם באתר הרשת www.resher.org.il

זמני השבוע

ניווט דטרות מאמי יוסטון לוס-אנג'לס	4:40	5:12	5:37	5:39	4:53
כניסת השבת	5:43	6:17	6:32	6:36	5:52
צאת השבת					

פקס: 972-3-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפצה בארה"ב: 718-7561328

דפוס בארה"ב: The Print House, 718-628-6700

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

חיי הזולת אינם בידינו

כל אדם בן-תרבות, הרואה את עצמו איש מוסר, היה צריך לשלול בתוקף את הטענה שיש לאישה זכות להפסיק את חייו של עובר אנושי, כאילו היו חייו נתונים בידה

על-פי ערכי-מוסר אנושיים כלליים. גם על-פי גישה זו, כל אדם בן-תרבות, הרואה את עצמו איש מוסר, היה צריך לשלול בתוקף את הטענה שיש לאישה זכות להפסיק את חייו של עובר אנושי, כאילו היו חייו נתונים בידה. הלוא ברור לחלוטין שהעובר אינו חלק מגוף אימו, אלא הוא ישות אנושית נפרדת, בעל מבנה גנטי שונה, והוא רק 'מתאכסן' בגופה של אימו.

מפליאה עוד יותר נכונותם של רופאים לבצע את פעולת ההרג הזאת. איך רופא, שיודע טוב מכל אדם אחר עד כמה העובר הוא יצור אנושי חי, שליבו פועם ומוחו פועל - איך הוא מסוגל להרוג עובר בריא, שיכול לגדול אדם לתפארת? איך רופאים, שעוסקים כל ימיהם בהצלת חיים, מוכנים להיות שותפים בכריתת חיים צעירים?

הדבר נובע מטשטוש ערכים שאין בו היגיון. מישהו הפך את ההפלות לדגל של חירות ו'קידמה', ואנשים מוסיפים לדקלם ססמאות-סרק, אף שברור שאין מאחוריהן דבר. גם הביטוי 'הפלות' הוא סוג של מכבסת-מילים, שמחפה על העובדה שיש כאן הרג של עובר אנושי חי, כמעט תינוק. עובר אינו שן-חלב ש'נופלת' או יבלת ש'מורידים'. הוא בן-אדם!

פעילות חיונית

עצוב עוד יותר כשרואים את הנתונים על הסיבות להרג רבבות עוברים בשנה. רוב הנימוקים הם כלכליים או שפשוט 'לא מתאים' להורים לגדל עכשיו עוד ילד. בגלל סיבות כאלה גודעים את חייהם של עוברים אנושיים, שהיו יכולים להיוולד ולהיות תינוקות חמודים ואזרחים מועילים.

בשבת זו, שבה אנו קוראים על המיילדות העבריות שפרה ופועה, שמסרו את נפשן כדי להציל תינוקות יהודים במצרים, ראוי להעלות על נס את פעילותה של אגודת אפרת, הנאבקת להחדרת המודעות בדבר הפשע המוסרי שבהרג עוברים, ולסיוע לאותן אימהות, שבגלל סיבות כלכליות חושבות לעשות את המעשה הנורא. זו פעילות חיונית ונחוצה וראויה לכל עידוד וסיוע.

בשבועות האחרונים נחשפנו כולנו להתקדמות העצומה של מקצוע הרפואה. מכשור מתקדם מאפשר לנו לראות בדיוק מה קורה בתוך מוחו או ליבו של אדם. הטכנולוגיה של ימינו מאפשרת להכניס מצלמות לכלי-דם קטנים, ולקבל תמונות וידאו בזמן-אמת מהנעשה בתוך הגוף. האמצעים הללו גם מאפשרים לנו לראות כיצד מתפתח עובר אנושי, אפילו בשלבי חייו המוקדמים ביותר.

לאור זאת תמוה מאוד כיצד אנשים מוסיפים לדבוק בססמאות השייכות אולי לתקופות קודמות, כאשר הידע הרפואי היה מצומצם למדי. כוונתנו לביטוי "זכות האישה על גופה", המשמש נימוק להצדקת הפלות מלאכותיות. איך אפשר לטעון שיצור אנושי בעל מוח ולב משל עצמו, הוא 'גופה' של האישה?

אכן, הקב"ה זיכה את האישה שחיים חדשים צומחים ומתפתחים בתוך גופה, אבל אין פירוש הדבר שהחיים החדשים הללו שייכים לה. היא בסך-הכול בבחינת אכסניה, שבה גדל ומתפתח יצור אנושי, בעל זכות קיום מלאה משל עצמו. כשם שלאחר הלידה התינוק גדל בביתה של האם ונזקק לטיפולה, כך קודם הלידה הוא גדל ברחמה וניזון ממנה. אבל כשם שלאחר שהתינוק נולד איש לא יטען שהוא רשאית להחליט אם יחיה אם לאו, כך חייו אינם נתונים ברשות אימו גם קודם שיצא לאוויר העולם.

מה הרופאים עושים שם

על-פי התורה ברור שהרג עוברים הוא איסור חמור (אלא במקרים חריגים ומוגדרים בהלכה). השקפת-העולם היהודית שוללת גם את עצם המושג 'זכות האדם על גופו'. להפך, האדם מצווה לשמור על גופו ולמנוע פגיעה בו, כי הגוף שייך לקב"ה. לכן המאבד עצמו לדעת חוטא חטא חמור ביותר, שכן החיים אינו שלנו, ואין לנו הרשות להפסיקם.

אולם לצערנו יש יהודים שאינם מבססים את ערכיהם על ערכי התורה, והם מתיימרים לחיות

לא לבלבל את התפקידים

פתאום להאריך בתפילה ולעסוק בלימוד התורה. או לחילופין יושב אוהל, שבמקום לשבת וללמוד תורה מחפש לו פעולות של צדקה וחסד.

מרץ עורך

לעיתים דווקא בעלי 'הנשמות התועות', המתעסקים בתפקידו של הזולת, עושים זאת במרץ ובחיות יתרה (אלא שזה כך רק בהתחלה), אבל בסופו של דבר יש כאן "וימררו את חייהם", כי האדם מנצל את חיי נשמתו לדברים שאינם מתפקידה.

לכן היציאה ממצרים הייתה על-ידי קיום הציווי "משכו וקחו לכם צאן" – כאשר בני-ישראל לקחו את העבודה-זרה של מצרים (הכבש) ושחטו אותו בעבור הקב"ה, מתוך מסירות-נפש, בכך כיוונו את כל כוחותיה של הנפש האלוקית למקומם הנכון, ודבר זה הביא את החירות האמיתית.

(לקוטי שיחות כרך ג, עמ' 850)

אחרים, ועד לדברים שמפריעים לתפקידה.

היצר יודע שאם ינסה לפתות את האדם שלא לעסוק בלימוד תורה ובקיום מצוות, לא ישמע לו. לכן הוא מנסה למרר את חייו על-ידי שהיא מפתה אותו לעסוק בדברים טובים, אבל דברים שאינם תפקידו-שלו אלא תפקידו של מישהו אחר.

תורה וצדקה

בכללות עם-ישראל נחלק לשני סוגים: יושבי אוהל ובעלי-עסק. יושבי אוהל תפקידם לעסוק בתורה. אמנם גם הם נדרשים לעסוק בגמילות-חסדים, אבל עניינם העיקרי הוא לימוד התורה. לעומתם, בעלי-עסק עיקר עניינם קיום המצוות, ובעיקר נתינת צדקה. אמנם גם הם נדרשים ללמוד תורה, אבל עיקר עבודתם היא בקו הצדקה.

וכאן עלולה להיווצר תופעת ה'נשמות התועות' – יהודים שאינם רוצים למלא את התפקיד המיוחד שהוטל עליהם, אלא הם מחפשים כל הזמן תפקידים של אחרים. בעל-עסק, שצריך לתת צדקה, מחליט

קושי הגדול של שעבוד מצרים היה בכך שהמצרים מיררו את חייהם של בני-ישראל – "וימררו את חייהם". חז"ל מפרשים, שמירור החיים נעשה על-ידי העבדת בני-ישראל בעבודה שאין לה קצבה ואין בה תועלת, כמו-כן בהטלת עבודת נשים על גברים, ועבודת גברים על נשים.

מכיוון שהתורה היא נצחית, וכל יהודי נדרש לצאת בכל יום מ'מצרים', קיים גם עניין זה של "וימררו את חייהם" בחייו של כל יהודי, ולפעמים מירור החיים מתבטא בעניינים דקים ועדינים.

פיתוי היצר

לכל יהודי שליחות מיוחדת שלשמה ירדה נשמתו לעולם הזה. כשיהודי ממלא את שליחותו ותפקידו, אראז הוא חי חיים אמיתיים. אולם כשהוא אינו ממלא את תפקידו, אף שהוא עושה דברים טובים וחיוביים, אלא שלא זו שליחותו המיוחדת – הוא ממרר את חייו. מי שעושה כך שואב מתוך נפשו את הכוחות שניתנו לה לצורך מילוי שליחותה, ומפנה אותם לעניינים

מן המעייץ

נושא השבוע: משה רבנו

אמרת השבוע

זכות לנותן

אל בעל 'אוהב ישראל' מאפטה נכנס יהודי מכובר, וסיפר שכל חייו הקפיד שלא להזדקק למתנת בשר-רודם, והקב"ה עזר לו להתפרנס מעסקיו. כעת, בהגיעו לגיל זקנה, יש לו שתי בנות שהגיעו לפרקן, ואין בידו להשיאן. הוא מבקש אפוא מהצדיק לברכו שהקב"ה ימציא לו את הכסף מעסקיו, בלא שיוזקק לבני-אדם.

נענה הרבי מאפטה: "בשמים יש קפידה עליך. אתה רוצה להתנהג נגד רצון הבורא. להווי ידוע לך, שיש בעולם הזה נשמות שאין להן שום זכות מלבד העובדה שלפעמים הן עושות טובה ליהודי כשר ומסייעות לו בשעת רוחקו. הקב"ה, ברצונו שהנשמות האלה יבואו לידי תיקונן, מזמין להן יהודי כשר, כדי שייסיעו לו וישיגו את התיקון הדרוש. ואילו אתה מסרב לעשות זאת. הנני מצווה עליך לנסוע בעיירות ישראל ולזכות יהודים במצוות הכנסת כלה".

העצמית, ומעלתו ושלמותו כמנהיג. במשה נראו שני הדברים מיד עם לידתו: העובדה שנולד מהול רומזת לשלמותו העצמית, וזה שנתמלא הבית כולו אור רומז על שלמותו כמנהיג, המשפיע ברכה ואורה לבית-ישראל כולו.

(לקוטי שיחות)

למצוא את האש

"וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה" (שמות ג, ד). מן השמים הראו למשה רבנו, כי מנהיג ישראל חייב למצוא את 'לבת האש' בתוך ה'סנה' ולגלותו.

(רבנו הזקן)

לא סובל עוול

כל דבר עוול שבין אדם לאדם לא היה יכול משה לסבול. אם התנפל גוי על יהודי ("איש מצרי מכה איש עברי"), אם יהודים רבו בינם לבין עצמם ("אנשים עברים ניצים"), ואם גוי נהג שלא כשורה כלפי גוי אחר ("ויבואו הרועים ויגרשום").

(תולדות יצחק)

שכר החסד

"ותקרא שמו משה... כי מן המים משיתיהו" (שמות ב, 1). מכאן אתה למד שכרם של גומלי-חסדים. אף-על-פי שהרבה שמות היו לו למשה, לא נקבע לו שם בכל התורה אלא כמו שקראתו בתיה בת פרעה, ואף הקב"ה לא קראו בשם אחר.

(שמות רבה)

לא כדרך העולם

"ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו" (שמות ב, א). "ויגדל משה" – שלא גדל כדרך העולם (שמות רבה). אכן אין זה מדרך העולם שמקורב למלכות ובן-בית בחצר המלך יהיה פתאום עסוק בדברים כגון אלו ויתעניין בצרותיהם של אחיו...

(ילקוט הדרוש)

תכונות המנהיג

"ותרא אותו כי טוב הוא" (שמות ב, ד). בגמרא (סוטה יב) מצאנו על כך שני פירושים: האחד, ש"נולד כשהוא מהול", והשנייה, "נתמלא הבית אור". לכל מנהיג בישראל מעלתו ושלמותו

הרבי של הרבי

אחד מחסידיו של רבי שניאור-זלמן מלאדי היה 'מלמד' בכפר קטן. הוא לימד קריאה וקצת תורה ותפילה את ילדיו של אחד הכפרים. היהודי הזה היה איש פשוט בתכלית, ומרוב בערותו גם לא ידע להקפיד על קיום המצוות, אך רצה שילדיו יקבלו חינוך יהודי. הוא שילם ל'מלמד' שכר הוגן בעבור עבודתו, ונוסף על כך העניק לו אש"ל מלא.

הסיכום מראש היה כי המלמד נוסע לביתו פעמיים בשנה, כדי להימצא עם בני משפחתו ולמסור להם את שכר עבודתו. אך הנה באו הימים הנוראים, וה'מלמד' הפתיע את מעסיקו בבקשה חריגה – לנסוע אל רבו.

תחילה התקשה הרבי לעכל את הבקשה. ראשית, הוא רצה שה'מלמד', שהיה היהודי יודע-הספר היחיד בסביבה, יימצא בכפר בתקופת החגים וינהיג את התפילות בבית-הכנסת המקומי, שבו היו נאספים היהודים הכפרים מכל האזור. שנית, הכפרי שראה ב'מלמד' תלמיד-חכם ואף קרא לו 'רבי', התקשה להבין לשם-מה צריך 'הרבי' שלו לנסוע לרבי אחר...

ה'מלמד', שכל ימות השנה התאמץ למצוא מסילות למחוס וליבם של ילדי הכפר, ניסה עתה את כוח ההסברה שלו על אביהם. הוא הסביר לכפרי הפשוט כי הרבי שלו אינו 'מלמד' אלא 'ב"ת לילדים, אלא ענק בתורה ואיש קדוש, שאפלים מכל קצות הארץ נוהרים אליו ומבקשים להסתופף בצילו. כך כל ימות השנה ובמיוחד בימים הנוראים.

התקשה הכפרי לרדת לסוף דעתו של ה'מלמד', אבל הסבירו ותיארו לו על הרבי הצדיק עוררו בו חשק להצטרף לנסיעה אל אותו רבי, שאפילו ה'רבי' שלו מעריץ כל-כך.

רצונו של הכפרי להצטרף אליו שימח מאוד את ה'מלמד', מפני שהוא-עצמו היה עני מכדי לשכור סוס ועגלה, וכבר התכונן לצעוד ברגל אל חצר הרבי. כעת, ידע, יזכה להגיע אל הרבי בעגלת הכפרי הרתומה לשני סוסים. ואמנם כך היה. הדרך עברה עליהם במהירות ובנוחות. גם צידה לדרך לא חסרה להם, בזכות הצטרפותו של הכפרי לנסיעה.

בהגיעם לחצר הרבי ראה הכפרי כי רבים לוחצים בחום את ידו של ה'מלמד' ומתעניינים בשלומם, בעוד הוא-עצמו, בהיותו דמות בלתי-מוכרת בחצר, זכה להתעניינות מועטה. בעקבות זאת

פעולה חד-פעמית

יש המבינים את נחיצות הפעילות לקירוב יהודים לתורה ולמצוות, אבל לדעתם פעילות כזאת היא בעלת-ערך רק אם מצליחים לחולל שינוי מהותי באורח-חיייו של הזולת. אם יהודי מתחיל ללמוד תורה ולקיים מצוות – נראה שהמאמץ נשא פרי; אבל אם התוצאה של הפעילות הסתיימה בקיום חד-פעמי של מצווה, כמו הנחת תפילין או הדלקת נרות שבת וכדומה – נראה לכאורה שלא הושג שום דבר בעל ערך ממשי.

הרבי מלויבאוויטש השיב כמה וכמה פעמים על שאלות כאלה. לאחר שקרא לצאת ולזכות יהודים במצוות תפילין, נשאל: "מה גודל התועלת כשיצליח המשתדל ויהודי אחד יניח תפילין פעם אחת, וכי בשביל הנחת תפילין פעם אחת כדאי להשתדל בהשתדלות גדולה?". על כך השיב הרבי, קודם-כול: "אדרבא – ישתדל עם רבים מבני-ישראל ורבות פעמים" (לקוטי שיחות כרך 1 ע' 271 ואילך).

תשועה והצלה לעולם

אחר-כך הסביר הרבי גם את מעלתה של הנחת תפילין יחידה: "פסק דין מפורש ברמב"ם (הלכות תשובה פרק ג הלכה ד): צריך כל אדם שיראה עצמו כו' כאילו חציו זכאי וחציו חייב, וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב כו'. עשה מצווה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה כו'. ומי שמקבל עליו פסק-דין הרמב"ם בזה – בטח ישתדל באופן המתאים לפעולה המכריעה את כל העולם כולו לכף זכות וגורמת תשועה והצלה".

מעלה נוספת היא במצוות תפילין, כשמצליחים להניח תפילין עם יהודי שמעולם לא הניח תפילין, ועל-ידי הנחת תפילין יחידה זו הוא יוצא מגדר "קרקפתא דלא מנח תפילין": "קרקפתא דלא מנח תפילין יש לו דין מיוחד (ראש-השנה יז, א), ופסק-דין ברור ברמב"ם (הלכות תשובה פרק ג הלכה ה), דהיינו שלא הניח מעולם. זאת אומרת, שעל-ידי שמניח תפילין פעם אחת, יוצא הוא מסוג זה".

נוסף על כך עלינו לזכור את מאמר המשנה "מצווה גוררת מצווה": "דבר משנה הוא (אבות פרק ד משנה ב) מצווה גוררת מצווה. ועל-ידי שפועלים שיחודי יניח תפילין פעם אחת, הרי מצווה זו גוררת עוד מצווה".

הסיבות לאי-ראיית תוצאות

בהזדמנות אחרת (התועודות תשמ"ה כרך ב, עמ' 1072) הסביר הרבי כי "יהודי צריך לעשות את המוטל עליו... ובנוגע לתוצאות הדברים – הרי זה ענין בפני-עצמו, ואין זה נוגע למילוי תפקידו ושליחותו. כלומר, עליו למלא את תפקידו ושליחותו גם כאשר אינו רואה מיד ובגלוי את תוצאות הדברים".

והרבי מוסיף: "מובן וגם פשוט שסוף-כל-סוף בוודאי יתקרבו יהודים אלו לתורה ומצוותיה – כדבר המשנה: 'מצווה גוררת מצווה', עד לקיום כל התורה ומצוותיה בשלמות... וכפי שאכן רואים במוחש רבים מבני-ישראל שהתקרבו ליהדות כתוצאה מפעולות אלו, עד לאורח-חיים על-פי התורה ומצוותיה בשלמות, כידוע ומפורסם לכול. אמנם בענין זה יש כמה אופנים: יש כאלו שזוכים לראות פרי טוב בעמלם תיכף ומיד, ובלשון הגמרא: 'עולמך תראה בחי'ך', אבל יש כאלו שאינם זוכים לראות פרי טוב בעמלם תיכף ומיד, אלא לאחר משך זמן".

מדוע לפעמים אין רואים תוצאות מיד? הדבר יכול לבוא משתי סיבות: "כאשר אינו רואה הצלחה מיידית בפעולותיו – ייתכן שסיבת הדבר היא חסרון בדבריו, שאינם דברים היוצאים מן הלב באמיתיות, או שהחסרון הוא בהנהגתו האישית, שאינה שוללת לחלוטין את הטענה 'קשוט עצמך'. סיבה שנייה: "ייתכן שיש מניעות מצידו של הזולת, אם מפני שאינו בעל-הבית על בחירתו של הזולת, או מפני רצונו של הקב"ה לזכות יהודי נוסף שסייע לו להתקרב ליהדות".

חש הכפרי עלבון ומרירות. לאחר שהתגבר על רגשותיו החליט הכפרי לעקוב אחר מעשי החסידים ולנהוג כמותם. יום אחד ראה כי החסידים נעמדים בפתח חדרו של הרבי ומתכוננים להיכנס ל'יחידות'. הוא לא ידע דבר וחצי-דבר על מהותה

של ה'יחידות', אך נאמן להחלטתו, עמד בין החסידים והמתין לתורו להיכנס פנימה. הוא שיער כי החסידים מבקשים מהצדיק ברכות בעניינים החסרים להם, והחל גם-כן להכין את בקשותיו מהרבי.

לאחר שעה ארוכה של המתנה נפתחה הדלת והוא מצא את עצמו פוסע פנימה. הדרת-פניו של רבי שניאור-זלמן ועיניו החודרות בבלבו את מחשבותיו של הכפרי ושיתקו את לשונו.

"נו?", פנה אליו הרבי. הכפרי הניב שתיק. "נו?", דחק בו הרבי פעם נוספת. הכפרי איבד את שלוותו. "מה 'נו'!", השיב בגסות, האופיינית למי שמעולם לא קרא ולא שנה.

"מה 'נו'!?", השיב לו הרבי בנחת. "ובכן, קורה שיהודי כושל ונופל לשפל המדרגה. פעמים הוא נכשל בחטא זה ופעמים בחטא זה; יש שהוא נכשל בעוון פלוני וייתכן כי הלך אחר יצרו בעבור כזאת וכזאת". בתוך כך פירט הרבי שורה של עברות בדרגות חומרה משתנות.

דמו של הכפרי הציף את פניו. הוא לא הניח לרבי להשלים את דבריו, פנה לאחור, פתח את הדלת בתנופה והסתלק מהחדר. הוא רתח מזעם על ה'מלמד' וחיפש אחריו בכל מקום. כשמצא אותו, שפך על ראשו קיתונות של רותחין. "אינך מתבייש?! הלא אתה אוכל כל השנה מכף-ידי; איך העזת לרוץ ולספר לרבי שלך על כל חטאי?!".

ה'מלמד' ההמום התקשה לברור את מילותיו, וניסה לשכך את חמת מעסיקו. הכפרי סירב להאמין לדברי ה'מלמד' כי מעולם לא דיבר עליו עם הרבי. "לא ייתכן!", צרח עליו בזעם.

ה'מלמד' המסכן נאלץ להיכנס אל הרבי ולגולל לפניו את השתלשלות הדברים. בעקבות זאת הזמין רבי שניאור-זלמן את הכפרי אליו שנית. "יכול אתה להאמין לדברי ה'מלמד' כי מעולם לא הזכיר את שמך באוזניי", אמר הרבי לכפרי. "הסר מליבך כל כעס עליו".

הכפרי האמין לרבי. "אם-כן מניין ידע הרבי למנות בפירוט כזה את כל חטאי?!", שאל בתמימות אמיתית. הפעם נתן רבי שניאור-זלמן בכפרי מבט רחום. "וכי אמרתי שאלה העברות שלך?! רק ציינתי באוזניך כמה יכול יהודי להיכשל ועד איזו דרגה עלול הוא להידרדר".

הרבי השתק לרגע. הכפרי בלע את רוקו ועיניו זעו מצד לצד. נראה היה כי מושג כלשהו על גדולתו של הרבי מצליח לפלס דרך אל תוכי מוחו הגס והבנתו הרדודה.

"אך מכיוון שבמורפך יהודית כי נכשלת בעברות האלה", המשיך הרבי, "מוכרח אתה לעשות עליהן תשובה". קיבל הכפרי את עצת הרבי והחליט לנסות לכפר על מעשיו. הוא נשאר בחצר הרבי פרק-זמן נוסף, חזר בתשובה שלמה ואט-אט נפקחו מוחו וליבו לתורה ולחסידות.

כשהברכה מוכפלת פי שניים ופי ארבעה

בארבעה 'חדרים'. 'תפסנו את כל החדרים' בסביבה... רצינו שלכל אחד ואחד תהיה המשבצת שלו, בלי תחרות ובלי השוואות, אומר יחזקאל.

על מי לוותר?...

"יש כאן יתרון נוסף", אומרת יעל. "בגלל ההפרדה ביניהם במשך היום, הם מאוד מתגעגעים זה לזה. כשהם חוזרים הביתה, כל אחד ואחד מביא עמו את אוסף החוויות שלו. בכלל, הם מאוד קשורים זה לזה. אין דבר שמרגש אותי מלהקשיב מהצד לשיחות הלילה שלהם, כשהם כבר במיטות. יש להם גם קודים משלהם. למשל, הם קוראים לעצמם 'האחים': 'אחים, בואו לאכול'. הם גם מאוד סבלניים. אבל לפעמים הם יודעים להציג דרישות ומתנהגים 'קבוצת לחץ'. פשוט משעשע".

בשעת לילה מאוחרת, לאחר שהעלו שפע של זיכרונות ו'חכמות' של הילדים, נזכרים יחזקאל ויעל בהמלצתו המקצועית של הרופא, כשגילה כי מדובר בארבעה עוברים. "נו, אז על מי מהם יכולנו לוותר?", שואלת יעל, רטורית.

יחזקאל והרביעייה (ונודו אח שקפץ לתוך התמונה)

זאת, היא אומרת, "ככל שזה לא היה קל, כך ועוד יותר זה היה מקסים". אם לשפוט על-פי הניצוץ בעיניה, היא בהחלט מתכוונת לכך. ואשר לצד הכלכלי, "יש ניסים", היא אומרת. "בכל פעם שצצה הוצאה חדשה, באה עמה גם הכנסה מיוחדת, לעיתים ממקורות לא-צפויים".

ארבעה 'חדרים'

אצל בני הזוג ילדים הם לא רק משפחה, אלא גם מקצוע ואהבה. יחזקאל, מורה לקריאה ב'חדר', עובד כבר שנים עם ילדים. יעל מנהלת בביתה 'משפחתון'. "מבוקר ועד לילה אנחנו מוקפים בילדים".

כיום הרביעייה הם כבר ילדים בני שבע ולומדים

ה שיחה עם יחזקאל ויעל מזרחי, משכונת הר-נוף בירושלים, נקבעה ל"אחרי עשר בלילה", שעה לא כל-כך שגרתית לראיונות. "הילדים יעלו על מיטותיהם ואז יהיה קל יותר לשבת ולדבר", הסביר יחזקאל. העיניים הטרוטות והפיהוקים התכופים של יעל לא הפתיעו אותנו. לעומת זאת, הסבלנות שבה היא מרגיעה את יוספי, בן השבע, שכבר הספיק להירדם ולהתעורר מ"חלום רע", והניחוות שמקרן יחזקאל בשעה לא-מוקדמת זו – מעוררות התפעלות.

לבני הזוג מזרחי עשרה ילדים, אך מה שהופך את סיפורם למיוחד, זו העובדה ששישה מילדיהם נולדו בשתי לידות: יאיר ונעמה-חביבה, בני שמונת החודשים, הם תאומים, ולפני שבע שנים נולדה לבני-הזוג רביעייה – בן-ציון, ישי, שלמה ויוסף. הם מצטרפים לארבעת הילדים האחרים – משה-מנחם (4), עדי (11), מיכל (13), אהרון (14).

קשה ומקסים

מטבע הדברים, במוקד תשומת-הלב נמצאת הרביעייה. "אחרי שהצלחנו לגדל רביעייה, כשנולדו לנו התאומים זה כבר היה קטן עלינו", אומר יחזקאל בחיוך. "אנחנו מרגישים כאילו זכינו בלוטו כמה פעמים", מוסיפה יעל.

לא, היא אינה מנסה להסתיר את הקושי העצום, במיוחד כשהארבעה היו פעוטות. "אם רגילה אינה מסוגלת להעלות על דעתה חיים כאלה. אין רגע של פנאי, אין רגע למנוחה. גומרים לטפל באחד, עוברים לשני, ואחר-כך לשלישי ולרביעי; ואז לראשון מציק דבר-מה וכך הלאה". ויש, מובן, גם הקושי הכלכלי: "כל בגד וכל חפץ מוכפלים מיד פי ארבעה". ובכל-

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

לימוד בניגון

שאלה: למה נהוג ללמוד תורה בקול ובניגון?

תשובה: בהלכות תלמוד תורה נפסק: "כל אדם צריך להיזהר להוציא בשפתיו ולהשמיע לאוזניו כל מה שלומד, בין במקרא, משנה ותלמוד, אלא-אם-כן בשעת עיון להבין דבר מתוך דבר".

יתרה מזו: "כל המשמיע קולו בשעת תלמודו – תלמודו מתקיים בידו, אבל הקורא בלחש – במהרה הוא שוכח, שנאמר (שמואל-ב כג,ה): 'ערוכה בכל ושמורה' – אם ערוכה בכל רמ"ח איברים שלך – משתמרת, ואם לאו – אינה משתמרת".

בעלי התוספות כתבו, שבזמן חז"ל היו רגילים לשנן משנה בזמרה, כדי להקל את זכירתה על-פה. והשל"ה כתב: "שייהא הלימוד בשייר, בין במקרא בין במשנה, ולזה תמצא ספרי המשנה הקדומים כתובים עם הניקוד והטעמים".

ואכן גינו חז"ל את "כל הקורא (=מקרא) בלא נעימה, ושונה (=משנה) בלא זמרה". נוהג זה היה רווח ביותר, עד שכאשר הביעו חז"ל ביקורת על מי שאינו מנסה להבין היטב את הדברים שלומד, אמרו: "גמרא גמור, זמורתא תהא!". כלומר: למד, בין כך ובין כך אינך מבין, יהיה לך אפוא זמר ושייר".

הרבי מליובאוויטש סיפר, שטענו לפני חותנו (אדמו"ר הרי"צ) על הישיבות, מדוע צריכים התלמידים להתנועע ולצעוק בשעת הלימוד? והסביר את טעמו של דבר, מפני שלימוד התורה דורש מהאדם לבטל את עצמו כליל, דהיינו להתייגע הרבה ולהשקיע את כל הכוחות והחשק, ואפילו את ה'תאוה' בלימוד זה, ולכן הלימוד הוא באופן שאינו מתאים לסדרי העולם.

מקורות: עירובין נד, רע"א. ביצה כד,א. מגילה לב,א ותוד"ה והשונה. שו"ע אדמו"ר הזקן הל' ת"ת סי' ה"יב ופי"ד ה"ט. של"ה מסכת שבועות סד"ה הרחקת לימוד פילוסופיא (דפוס א"י כ"פ סע"א). 'תורת מנחם – התנועותיות': 41,א. 51, 252,1

עלוני 'שיחת השבוע'

בעברית וברוסית

חופצים בכל רחבי ארה"ב

להזמנות ולפרסום אנא פנו

718-7561328

sh-usa@chabad.org.il

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222
www.esofer.com
A HaSofer Company

ותק ונסיון
שירות אישי
חזירים ללא תחרות
הנהלה חבדי"ת
התמחות במיסות לישראל
הצעת לפטת \$899
ניידוקס-ישראל
212.599.3333
60 E. 42 st. #712, NY, NY 10165

Midtown Manhattan

Pace auto parts Inc
* Foreign - domestic we deliver * All makes and models * Low discount prices * Full link of accessories
Over 40 years experience
OPEN MON. - THU. 8:00 - 6:00
FRI. 8:00 - 2:30
www.paceautoparts.com
FAX:212-582-7241
Tel: 212-757-6969
548 W. 48th ST. NEW YORK N. Y. 10036

Levi Hartman
לוי הרטמן
Office: 718-871-8282 X 128
Cell: 646-335-8818
Fax: 718-633-0499
www.levifunding.com
3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218
דובר עברית